

[Kr. Johansen.]

fortjenesten er saglig begrundet. Fortjenesten for disse Arbejdere ligger fra 3—4 Kr. om Dagen — det er der mange, der har maattet nøjes med, ogsaa i det sidste Aar — og vel op til en 8—9 Kr.; som Regel ligger Fortjenesten vel omkring 6—7 eller 5—6 Kr. I hvert Fald er det ingenlunde Arbejdslønninger, som der er Grund til at blive betænkelig ved, og som der er Grund til at tage Forholdsregler for at bringe ned paa en Højde, som man anser for mere rimelig. Naar man desuagtet gør det, synes jeg, at Betegnelsen Løntrykkeri ikke er saa ufortjent, som den ærede Ordfører aabenbart mener. Efter min Opfattelse og i øvrigt efter alt, hvad der er fremført, ogsaa fra Flertallets Side, er der i Virkeligheden ingen saglig Begrundelse for dette Ændringsforslag, og jeg anbefaler at stemme imod det.

Landbrugsministeren (Bording): Den ærede Ordfører (Johs. Clausen) sagde før, at den gamle Grundforbedringslov var der ikke noget i Vejen med; det var det Cirkulære, jeg havde udsendt, der havde virket som en Kæp i Hjulet, og jeg maatte finde mig i, at det blev meget stærkt kritiseret. Til det første vil jeg sige, at det kan ikke være rigtigt, at Cirkulæret har virket som en Kæp i Hjulet. Er der nogen Lov, som har været en Succes, er det nemlig denne. Det var Meningen, at Loven, hvorefter de 10 Millioner blev stillet til Raadighed, skulde virke i 2 Aar. Da det første Aar var gaaet, var der imidlertid ikke en Skilling i Kassen, og saa kan man ikke sige, at det paagældende Cirkulære har virket som en Kæp i Hjulet. Loven har virket fuldt tilfredsstillende, langt over Forventning, benyttet af de Mennesker, den var bestemt for, saa det Argument kan i alt Fald ikke anvendes. At man saa vil kritisere mit Cirkulære, fordi jeg har ment det rigtigt gennem dette Cirkulære om en Lov, hvorved der stilles saa store billige Laan til Raadighed, saa store direkte Tilskud af Statskassen, at forsøge at værne de allerlavest lønnede Arbejdere — den Kritik skal jeg nok staa for. Det er ganske urimeligt at gennemføre en Lov, der giver saa store Tilskud, og saa udleyere de Arbejdere, som har den allerlaveste Løn, til Arbejdsgiveres Forgødtbefindende, uden Hjælp af en Organisation, i en Tid, hvor Arbejdsløsheden er saa forfærdelig, at man kan trykke Lønnen ned til næsten ingenting.

Ja, men, sagde det ærede Medlem, et saadant Cirkulære har man aldrig haft tidligere, og jeg skulde blot have fortsat i det

gamle Spor med Grundforbedringslov uden et saadant Cirkulære. Det ærede Medlem glemte, at man aldrig tidligere har haft et saadant Tilskud til de paagældende Landmænd. Tidligere har man givet dem Laan og Laan, der ikke var saa gunstige som de nuværende, men i Loven af 1932 indførte man en Bestemmelse om Tilskud af den Art, som nu er givet gentagne Gange i et Omfang, der betyder overordentlig store Tilskud til de enkelte Landmænd. Det er dog givet, at naar man i Rigsdagen gennemfører noget saadant med Tilslutning fra andre Samfundsklasser, ogsaa fra Arbejderne, skal en saadan Tilskudslov virke ikke alene over for Landboerne, men ogsaa over for Arbejderne, og man kan ikke sammenligne den nu gældende Ordning med de Grundforbedringslove, vi tidligere har haft.

Det ærede Medlem syntes, at jeg havde talt, som om der var gode Kaar for Landbruget. Nej, tværtimod, jeg sagde udtrykkeligt, at jeg er bange for, at den Stilling, man her indtager, kun kan skade Landbruget i den kommende Tid, hvor Landbruget trænger i højeste Grad til Forstaaelse fra andre Samfundsklassers Side, ikke mindst fra Arbejderne. Det er uhyre uklogt af Landbrugsrepræsentanter at stille et Forslag, der gaar ud paa i en saadan Situation at trykke Lønnen ned for de allerlavest lønnede Landarbejdere. Jeg kunde til Nød forstaa, om Landbruget i disse Tider faldt over de højeste Arbejderlønninger, om man var saa egoistisk anlagt. Men at man falder over de lavest lønnede Arbejdere, begriber jeg ikke, og jeg føler mig ogsaa overbevist om, at de Herrer, der gaar ind for Ændringsforslaget, ikke kan vinde Tilslutning rundt omkring i Landbruget. De kan være overbevist om, at hvis Ændringsforslaget fastholdes, vil det bringe en uhyre Skuffelse omkring i Landbokredse, for dèr er man ikke indstillet paa, at de, der faar den allerlaveste Løn, skal holdes nede ogsaa i Fremtiden.

Ordføreren (Johs. Clausen): Den højtærede Minister mente, at med den store Tilslutning, som Grundforbedringsarbejdet har faaet, kunde man ikke sige, det var blevet standset af det omtalte Cirkulære. Der gaar jo altid en Tid, inden et saadant Cirkulære bundfælder sig, og jeg har adskillige Arbejdstariffer, som først i Løbet af Vinteren er fremkommet i de forskellige Amter, hvor man nu efterhaanden har forstaaet Cirkulæret og faaet Forholdene i Orden. Vi har ikke noget imod, at der træffes saadanne Overenskomster — jeg vil endda